

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 11 июль

г.Казань

КАРАР

№ 818

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2020 ел, 10 сентябрь, 821 нче карары белән расланган «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2020 ел, 10 сентябрь, 821 нче карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2021 ел, 6 декабрь, 1174 нче, 2023 ел, 10 апрель, 431 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) расланган «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына (алга таба – Программа) түбәндәге үзгәрешләргә кертүгә:

Программа паспортының «Еллар буенча бүлеп, финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Еллар буенча бүлеп, финанслау күләмнәре»	Программаны Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслауның гомуми күләме
---	--

	1 036,865 млн.сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча: 2023 елда – 126,887 млн.сум; 2024 елда – 132,412 млн.сум; 2025 елда – 126,533 млн.сум; 2026 елда – 132,424 млн.сум; 2027 елда – 131,087 млн.сум; 2028 елда – 131,220 млн.сум; 2029 елда – 125,880 млн.сум; 2030 елда – 130,422 млн. сум.
--	---

Программаның III бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«III. Программаның ресурслар белән тәэмин ителеше

Программаны Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслауның гомуми күләме 1 036,865 млн.сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

2023 елда – 126,887 млн.сум;
 2024 елда – 132,412 млн.сум;
 2025 елда – 126,533 млн.сум;
 2026 елда – 132,424 млн.сум;
 2027 елда – 131,087 млн.сум;
 2028 елда – 131,220 млн.сум;
 2029 елда – 125,880 млн.сум;
 2030 елда – 130,422 млн. сум.»;

Программага 1 нче һәм 2 нче кушымталарны (карарга теркәлеләр) яна редакциядә бәян итәргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

«2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына 1 нче кушымта (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 ел, 11 июль, 818 нче карары редакциясендә)

«2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын гамәлгә ашыруның ресурслар белән тәэмин ителеше

(млн. сум)

Бурыч исеме	Финанслау чыганагы	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел	Барлығы күләме
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 нче бурыч. Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләргә яшәешен оештыру-хокукий һәм аналитик яктан тәэмин итү	Татарстан Республикасы бюджеты	1,570	3,223	1,570	1,723	3,070	1,723	1,570	3,223	17,672
2 бурыч. Татар һәм рус телләрен, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләргә саклау һәм үстерү эшчәнлеген фәнни һәм	Татарстан Республикасы бюджеты	13,441	15,484	14,352	16,084	16,552	16,084	15,052	15,684	122,733

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
фәнни-методик яктан тәэмин итү										
3 нче бурыч. Татарстан Республикасы дәүләт телләре буларак татар һәм рус телләренә тигез хокуклы яшәшенә ярдәм күрсәтү	Татарстан Республикасы бюджеты	5,661	5,808	5,954	6,101	6,247	6,394	6,540	6,687	49,392
4 бурыч. Татар һәм рус телләрен, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләрен өйрәнүнең бербөтен системасын үстерү; Татарстан Республикасында би- һәм полилингваль белем бирү системаларын оештыру һәм укыту-методик яктан тәэмин итү, Татарстан Республикасынан читтә татар телен өйрәнүгә һәм татар телендә укытуга булышлык күрсәтү	Татарстан Республикасы бюджеты	48,643	47,610	46,419	49,358	48,167	48,258	46,467	46,867	381,789
5 бурыч. Татарстан Республикасында һәм Татарстан Республикасынан читтә Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм башка телләргә популярлаштыруга юнәлдерелгән эре социаль әһәмиятле чаралар үткәру	Татарстан Республикасы бюджеты	29,603025	32,436	30,887	32,494	30,887	32,997	30,887	32,997	253,188025

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6 бурыч. Интернет-киңлектә уңайлы тел мохите булдыру һәм массакүләм мәгълүмат чараларында туган тел-ләрне популярлаштыру	Татарстан Республикасы бюджеты	27,968975	27,851	27,351	26,664	26,164	25,764	25,364	24,964	212,090975
Программа буенча барысы	Татарстан Республикасы бюджеты	126,887	132,412	126,533	132,424	131,087	131,220	125,880	130,422	1 036,865

«2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына 2 нче кушымта (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 ел, 11 июль, 818 нче карары редакциясендә)

«2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасы максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм аның чараларын финанслау

Төп чаралар исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү срогы	Соңгы нәтижеләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткечләре									Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау, млн. сум							
				2022 ел (база)	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1. Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләргә яшәешен һәм аларны өйрәнүне оештыру-хокукый һәм аналитик яктан тәэмин итү																				
1.1. Татарстан Республикасы телләре турындагы законнарны гамәлгә ашыру буенча муниципаль комиссияләр эшчәнлеген оештыру	жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	комиссияләр саны, берәмлек	45	45	45	45	45	45	45	45	45	ТР бюджеты ¹							
1.2. 2023 – 2030 елларга муниципаль программаларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру	жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	кабул ителгән программалар саны, берәмлек	45	45	45	45	45	45	45	45	45	ТР бюджеты							
1.3. Татарстан Республикасы халыкларының этногөл тотышына этносоциологик тикшерүне әзерләү, үткөрү һәм аның нәтижеләрен эшкәртү	ТР МһФМ, Ш.Мәржан и исемдәге Тарих институты, югары белем бирүче мөгариф	2024, 2027, 2030 еллар	этносоциологик тикшеренү нәтижеләре турында фәнни-аналитик хисаплар саны, берәмлек/	1/1500	-	1/1500	-	-	1/1500	-	-	1/1500	-	1,50	-	-	1,50	-	-	1,50

¹Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге – 33 биттә.

текстларының төңгөл-леген тәэмин итү																						
1.8. Жирле үзидарә органнының норматив хокукый актларын, башка документларын Татар-стан Республикасы дәү-лөт телләренә тәржемә итүне гамәлгә ашыру	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	норматив хокукый актлар, башка док-ументлар күләме, а.б.	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	
Барысы													1,570	3,223	1,570	1,723	3,070	1,723	1,570	3,223		
Барлыгы													17,672									
2. Татар һәм рус телләрен, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләрен саклау һәм үстөрү эшчәнлеген фәнни һәм фәнни-методик яктан тәэмин итү																						
2.1. Төрле типтагы сүзлекләр эшләү:	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	нәшер ителгән сүзлекләр-нең саны, эшләнел-гән кәгазь-ләр саны																			
Татар шәхси исемнәренәң аңлатмалы сүзлеге				-	11/0/	8/1/	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70	0,70	-	-	-	-	-	-
Татар теле синонимнары сүзлеге				-	-	-	11/0/	11/0/	11/1/	-	-	-	-	-	-	-	0,70	0,70	1,60	-	-	-
Татар халык сөйләмнәре сүзлеге				-	-	-	-	-	-	11/0/	11/0/	11/0/	-	-	-	-	-	-	-	0,70	0,70	1,20
Яңа сүзләр һәм яңа мәгънәләр сүзлеге (электрон белешмәлек)				-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
2.2. Өзгәртү, тәржемә итү һәм бастырып чыгару:	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	эшләнел-гән мате-риал саны, т.б./нәшер ителгән китаплар саны																			
Татар телен чагыштырма-тарихи тикшеренү				-	-	-	-	-	10/0	10/0	10/0	0/1	-	-	-	-	0,60	0,60	0,65	0,50		
XXI гасырда татар тел белеме: актив процесслар				-	-	-	-	10/0	10/0	10/0	0/1	-	-	-	-	0,60	0,65	0,60	0,50	-		
Рус теленә тәржемә итү. Татар теле лексиколо-гиясе (3 нче том)				-	-	15/0	0/1	15/0	0/1	-	-	-	-	0,70	0,50	0,60	0,50	-	-	-		
Рус телендә Татар әдәби теле тарихын тулы-ландыру, эшкәртү һәм бастырып чыгару (1 – 4 нче томнар)				-	15/0	15/1	15/0	15/1	15/0	15/1	15/0	15/1	0,70	1,05	0,60	1,15	0,65	1,15	0,65	1,00		
2.3. «Татар әдәбияты тарихы»ның биш томлык басмасын рус телендә өзгәртү	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	эшләнел-гән кулъязма-лар күлә-ме, б.п.	-	-	-	25	-	25	-	25	-	-	0,75	0,511	0,754	0,511	0,754	0,511	0,754		
нәшер ителгән			-	-	1/25	-	1/25	-	1/25	-	1/25	-	-	0,75	0,511	0,754	0,511	0,754	0,511	0,754		

	югары белем бирүче мөгариф оешмалары (киләшү буенча)		Россия һәм чит ил галимнәре саны, кеше / бер елга тапшырулар саны, берәмлек																	
2.15. «Фәнни Татарстан» кәгазь һәм электрон журналын татар телендә чыгару	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	чыгарылышлар саны / нөсхә чыгару тиражы, нөсхәләр	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002
2.16. «Мөгариф. Татар теле» .	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	елына жиберүләр саны	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03
2.17. Ел саен Татарстан Республикасы китапханәләре фондларын милли һәм тутан якны өйрөнү әдәбияты һәм вакытлы матбуатлар белән (шул исәптән Татарстан Республикасы халыклары телләрендә) туплау	ТР ММ, ТР МК	2023 – 2030 еллар	ТР китапханәләре фондларында документларның гомуми саныннан ТР халыклары телләрендә (русчадан башка) документлар өлеше, процент	22,8	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701
2.18. Программаны гамәлгә ашыру барышында әзерләнган әдәбиятны бастырып чыгару	ТР МһФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	еллык басмалар саны, берәмлек	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
2.19. Татар әдәбиятының сайланма әсәрләрен рус һәм инглиз телләрендә; Татарстанның рус телле язучылары әсәрләрен татар һәм рус телләрендә; Татарстан Республикасынан читтә яшәүче татар язучылары әсәрләрен әзерләү һәм бастырып чыгару	Татмедиа, ТР ММ, ТР ФА	2023 – 2030 еллар	китаплар саны, берәмлек	8	8	8	8	8	8	8	8	8	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
Барысы													13,441	15,484	14,352	16,084	16,552	16,084	15,052	15,684
Барлыгы													122,733							

3. Татарстан Республикасы дәүләт телләре буларак татар һәм рус телләренең тигез хокуклы яшәшенә ярдәм күрсәтү														
3.1. Татарстан Республикасында теле- һәм радиоташыруларны Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә гамәлгә ашыру	Татмедиа, республика, шәһәр, район телерадиокомпанияләре (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасындагы ташыруларның гомуми күләмендә рус һәм татар телләрендәге ташырулар өлеше, процент	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.2. Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә эш башкаруны алып бару	ТБХО, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ТР дәүләт телләрендә билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылган норматив хокукый актлар өлеше, процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
			органнарның (оешмаларның) татар телендә керткән мөһим мәгълүматлар эш башкаруындагы татар телендә башкарылган документлар өлеше, процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.3. Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә тышкы һәм эчке визуаль мәгълүмат чараларын рәсмиләштерү	Татарстан Республикасы Транспорт министрлыгы, Татарстан Республикасы	2023 – 2030 еллар	мәгълүматның гомуми күләменә карата ике дәүләт телендә язылган	60	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	

	касы Цифрлы министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Мәгариф һәм фән министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Мәдәният министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Сәламәт- лек саклау министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Сәнәгать һәм сәүдә министр- лыгы, жир- ле үзидарә органнары (киләшү буенча)		эчке һәм тышкы визуаль мәгълүмат чаралары өлеше, процент											
3.4. Татарстан Респуб- ликасы дәүләт телле- рендә юл күрсәткечләрен рәсмиләштерү	ТР Тран- спорт министр- лыгы, жир ле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республи- касының ике дәүләт телендә урнашты- рыла тор- ган юл күрсәткеч- ләре саны, берәмлек	250	250	250	250	250	250	250	250	250	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	
3.5. Татарстан Респуб- ликасының ике дәүләт телендә шәһәр транспор- тында халыкка мәгълү-	ТР Тран- спорт министр- лыгы, жир ле үзидарә	2023 – 2030 еллар	жәмәгәт транспорт ының гомуми санында	85	85	85	85	85	85	85	85	85	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	

мати хезмэт күрсәтүне оештыру	органнары (киләшү буенча)		Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә автотранспорт тарафыннан тәмин ителгән шәһәр элемтәсенең жәмәгать транспорты өлеше, процент											
3.6. Татарстан Республикасы дәүләт теллерендә урам күрсәткечләрен рәсмиләштерү	жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	урам күрсәткечләренең гомуми санында ике дәүләт телендә рәсмиләштерелгән урам күрсәткечләре өлеше, процент	75	80	82	84	86	88	90	92	94	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	
3.7. Тимер юл һәм елга вокзаллары, автовокзаллар һәм аэропортлар территорияләрендә һәм урыннарында халыкка Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә мәгълүмати хезмэт күрсәтүне оештыру	ТР ТМ, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Тимер юл һәм елга вокзаллары, автовокзаллар һәм аэропортлар территорияләренең һәм урыннарының халыкка Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә мәгълүмати хезмэт күрсәтү	50	60	65	70	75	80	85	90	95	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	

			белән тәмин ителеше өлеше, процент										
3.8. Татарстан Республикасында чыгарыла торган продукцияне Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә этикеткалар, ярлыклар, тәгълимнамәләр белән тәмин итүдә булышлык күрсәтү	ТР Авыл хужалыгы министрлыгы, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасында эшлән чыгарыла торган продукциянең гомуми күләмендә этикеткалары, ярлыклары, тәгълимнамәләре Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә булган продукция өлеше, процент	72	73	74	75	76	77	78	79	80	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.9. Сәүдә хезмәткәрләре тарафыннан халыкка Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә хезмәт күрсәтү	ТР Сәнәгать министрлыгы, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә халыкка хезмәт күрсәтү өлеше, процент	98	98	98	98	98	98	98	98	98	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.10. Хезмәт күрсәтү өлкәсе предприятиеләрендә Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә белешмә мәгълүмат булуны тәмин итү	ТР ЧСМ, хезмәт күрсәтү өлкәсе предприятиеләре, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә белешмә мәгълүмат өлеше, процент	95	97	98	98	98	98	98	98	98	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)

3.11. Россия Федерациясе халыклары вәкилләре күпләп яши торган урыннарда күрсәткечләрнен, әлмә такталарның языйлышын Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә һәм жирле халыкның туган телендә тәмин итү	ТР ТМ, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә һәм жирле халыкның туган телендә күрсәткечләр, әлмә такталар белән тәмин ителү, процент	70	74	76	78	80	80	80	80	80	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
3.12. Гражданнарның татар телендә түләүсез юридик ярдәм алуға хокукларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру	ТР Юстиция министрлыгы, югары белем бирүче мәгариф оешмалары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	татар телендә мөрәжәгать иткән гражданнар мөрәжәгатьләренә татар телендә күрсәтелгән хезмәтләр өлеше, процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
3.13. Россия Федерациясе һәм дөньякүләм төбәкләрендә татар белем бирү-мәдәният үзәкләре челтәрен оештыру һәм аларны уку-укыту һәм матур татар әдәбияты белән оештыру-методик ярдәм күрсәтү, үзәкләр каршында халык өчен татар телен өйрәнү курсларын оештыру	ТР МнФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), ТР ММ, ТР вәкилләкләре, югары белем бирүче мәгариф оешмалары (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	яңа ачыла торган үзәкләр саны	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983
			Россия Федерациясе һәм дөньякүләм төбәкләрендә оештыру-методик ярдәм ителә торган белем бирү мәдәният үзәкләре саны, берәмлек	13	14	15	16	17	18	19	20	21	2,05	2,197	2,343	2,49	2,636	2,783	2,929	3,076	

3.14. Татар теле буенча тел сертификациясе үзәге эшчәнлеген тәмин итү	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), ТР ММ, ТР вәкилләкләре, югары белем бирүче мәгариф оешмалары (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	тел сертификациясен үткәннәр саны, кеше	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21
			татарлар күпләп яши торган Россия Федерациясе субъектларының гомуми саныннан халкы тел сертификациясен үткән төбәкләр һәм илләр өлеше, процент	-	5	7	9	11	13	15	17	19										
3.15. «Татарстан Республикасының милли электрон китапханәсе» порталына мәгълүмати ярдәм күрсәтү (http://kitap.tatar.ru)	ТР ММ, ТР МК	2023 – 2030 еллар	порталга керүләр саны, берәмлек	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
3.16. «ВКонтакте» социаль челтәрендә Татарстан Республикасының рәсми битен татар телендә алып бару	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	аудиторияне колачлау, кеше	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418
3.17. Татар матур, рус һәм татар туган якны өйрәнү әдәбиятын, татар теле дәрәсләкләрен суык инвалидлар өчен махсус мәгълүмат йөртү жайланмаларына күчерү	ТР ММ	2023 – 2030 еллар	татар әдәбиятының махсус чыганаclarда махсус чыганаclarда махсус чыганаclarда гомум интернет-тәратура фондына нисбәте, процентлар	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Барысы													5,661	5,808	5,954	6,101	6,247	6,394	6,540	6,687	
Барлыгы													49,392								
Татар һәм рус телләрен, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләрен өйрөнүнең бербөтен системасын үстерү; оештыру һәм укыту-методик яктан тәмин итү Татарстан Республикасында би- һәм полилингваль белем биру системалары, Татарстан Республикасынан читтә татар телен өйрөнүгә һәм татар телендә укытуга ярдәм күрсәтү																					
5 % эшләнган яңа УМК саны һәм элек эшләнган (өстәмәләр белән) УМК яңадан эшләү саны, берәмлек	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	эшләнган яңа УМК саны һәм элек эшләнган (өстәмәләр белән) УМК яңадан эшләү саны, берәмлек																		
“Туган тел” (1 - 11 сыйныфлар). “Туган телдә әдәби уку” (1 -				-	-	5	2	4	5	2	-	-	-	2,50	1,00	2,00	2,50	1,00	-	-	
«Татарстан Республикасы Дәүләт теле (татар) предметы буенча	ТР МнФМ, ТР МҮИ, КФУ (киләшү буенча)			-	4	3	2	2	-	-	-	-	2,00	1,50	1,00	1,00	-	-	-	-	
4.2. Туган телдә укытыла торган белем бирү оешмалары өчен татар теле һәм әдәбияты һәм рус теле һәм әдәбияты, татар телендәге башка предметлар буенча дәреслекләргә һәм укыту-методик кулланмаларга, Татарстан Республикасының тарихи-мәдәни һәм этник үзенчәлекләрен чагылдыра торган дәреслекләргә экспертиза оештыру һәм үткөрү	ТР МнФМ	2023 – 2030	төбәк һәм этномәдәни экспертиза узган уку-укыту-методик комплеклары саны, берәмлек	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	
5 % 1 - 11 сыйныфлар өчен «Туган тел», «Туган телдә әдәби уку», «Туган әдәбият», «Туган тел әдәбияты», «Туган әдәбият әдәбияты» предметлары буенча дидактик материаллар жьентыклары һ.б.	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030	фәнни-методик продуктлар, берәмлекләр/ күләм. п.л./ тираж, берәмлек - / эшләнган слайдлар саны, берәмлекләр	-	-	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	-	1,005	1,005	1,005	1,005	1,005	1,005	1,005	
	ТР МнФМ, ТР МҮИ, КФУ (киләшү буенча)			-	-	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	-	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	
4.4. Югары уку йортлары студентлары өчен татар телендә табигый-фәнни һәм гуманитар циклар	ТР МнФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча),	2024, 2026, 2028,	комплектлар, берәмлекләр	-	-	3	-	3	-	3	-	-	1,191	-	1,191	-	1,191	-	-	-	

буенча укыту-методик комплеклар әзерләү	югары белем бирүче мөғариф оешмалары (киләшү буенча)	2030 еллар	әзерләнгән һәм бирелгән дисциплина саны																		
5 % Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының күпмилләтле сыйныфлары өчен УМКның матбугат формасын китерү	ТР МһФМ, ТР ММ, ТХА (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен эшленә һәм бастырып чыгарыла торган методик кулланмалар саны, берәмлек	-	2	2	2	2	2	2	2	2	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	
4.6. Туган (татар) тел һәм әдәбият укытучылары өчен «Туган (татар) телен һәм әдәбиятын укытуның актуаль мәсьәләләре» фәнни-методик семинарларын оештыру һәм үткөрү	ТР МһФМ, Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе (киләшү буенча), Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе (киләшү буенча), югары белем бирүче мөғариф (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	оештырылган семинарлар саны	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
4.7. Гомуми белем бирү оешмаларының, шул исәптән рус теле һәм мәдәнияте тирәнтен өйрәнелә торган мәктәпләр һәм сыйныфларының рус теле һәм әдәбияты укытучылары өчен республика методик семинарларын оештыру һәм үткөрү	ТР МһФМ, ТР МҮЙ (киләшү буенча), РММБ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Үткәрелгән семинарлар саны, берәмлек	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								

аларның яшәешә мәсьәләләрен яктырту буенча медиа-проектларны гамәлгә ашыруга грантлар биру																				
4.33. Икътимагый оешмаларның Татарстан Республикасында күпләп яши торган халыклар телләрен саклау һәм үстерү буенча инициативаларына ярдәм күрсәтүгә грантлар биру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен үткәрелә торган грант конкурслары саны, берәмлек	-	-	-	5	5	5	5	5	5	-	-	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
4.34. Яшләрнең Татарстан Республикасы халыклары телләрен саклау һәм үстерү буенча инициативаларына ярдәм күрсәтүгә грантлар биру	ТР ЯЭМ	2023 – 2030 еллар	субсидия алган СЮ ККО саны, берәмлек	3	3	3	3	3	3	3	3	3	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
4.35. Шәһәр татар һәм рус мәдәния-ял итү мохитен булдыру инициативаларына ярдәм күрсәтүгә грантлар биру	ТР ММ	2023 – 2030 еллар	ел саен үткәрелә торган грант конкурслары саны, берәмлек	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
4.36. Белем бирү оешмаларының Татарстан Республикасынан читтә татар телен саклау һәм үстерү буенча инициативаларына ярдәм күрсәтүгә грантлар биру	ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, ТР ИО (киләшү буенча), ВКТ (киләшү буенча)	2025-2030 еллар	ел саен үткәрелә торган грант конкурслары саны, берәмлек	-	-	-	5	5	5	5	5	5	-	-	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
4.37. Татарстан Республикасының дәүләт телләрен популярлаштыру буенча республика-публика конкурсын «Интернет» чөлтәрендә үткөрү	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	ел саен фести-вальдә катнашу-чылар саны, кеше	20	20	20	20	20	20	20	20	20	0,631	0,207	0,207	0,207	0,207	0,207	0,207	0,207
Барысы													48,643	47,610	46,419	49,358	48,167	48,258	46,467	46,867
Барлығы																				381,789
5. Татарстан Республикасында һәм Татарстан Республикасынан читтә Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм башка телләргә популярлаштыруга юнәлдерелгән эре социаль әһәмиятле чаралар үткөрү; һәм Татарстан Республикасы чикләреннән тыш Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында һәм Татарстан Республикасынан читтә башка телләргә популярлаштыруга юнәлдерелгән эре социаль әһәмиятле чаралар үткөрү																				
5.1. Татар теле яшәешен фундаменталь проблемалары буенча, дәүләт	ТР ФА, ТР МһФМ, ТР Югары	2023 – 2030 еллар	үткәрелгән конференцияләр	-	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	1/5 %	0,604	0,604	0,604	0,604	0,604	0,604

конференциясен оештыру һәм үткәру	(киләшү буенча)																			
5.21. “Онегин укулары” мәктәп укучыларының фәнни-гамәли конференциясен оештыру һәм алып бару	ТР МһФМ, ТР МУИ, КФУ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	300	300	300	300	300	300	300	300	300	0,194826	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
5.22. Мәктәп укучыларының Л.Н.Толстой исемдәге республика фәнни-гамәли конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ, КФУ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	300	300	300	300	300	300	300	300	300	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
5.23. «В.А.Богородицкий һәм хәзерге заман лингвистикасы» халыкара фәнни конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), югары белем бирүче магариф оешмалары (киләшү буенча)	2024, 2026, 2028, 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше / Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент	150	-	150/25	-	150/30	-	150/35	-	150/40	-	0,40	-	0,40	-	0,40	-	0,40
5.24. «Халыкара Бодуэн де Куртенэ укулары» фәнни конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), югары белем бирүче магариф оешмалары (киләшү буенча)	2023, 2025, 2027, 2029 еллар	катнашучылар саны, кеше / Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент	150	150/20	-	150/35	-	150/35	-	150/35	-	0,40	-	0,40	-	0,40	-	0,40	-
5.25. «Г.Р. Державин һәм мәданиятләр диалектикасы» халыкара конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), югары белем бирүче магариф оешмалары (киләшү буенча)	2024, 2026, 2028, 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше / Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент	150	-	200/30	-	200/40	-	200/50	-	200/60	-	0,4	-	0,4	-	0,4	-	0,4
5.26. «Дөнъяви мәданият һәм әдәбият контекстында Л.Н.Толстойның	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү	2024, 2026, 2028,	катнашучылар саны, кеше /	-	-	200/50	-	200/50	-	500/50	-	500/50	-	0,465	-	0,465	-	0,888	-	0,888

шөхесе һәм ижаты» халыкара конференциясе	буенча), югары белем бирүче мәгариф оешмалары (килешү буенча)	2030 еллар	Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент																	
5.27. Ел саен шигърият бәйрәмен, Татарстан Республикасының гомуми белем бирү мәктәпләре укучылары өчен сәнгатьчә укучылар конкурсын, А.С.Пушкинның туган көнөнә рус теле фестивален үткөрү	ТР Мәгариф министрлыгы, ТР МҮИ (килешү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	150	150	150	150	150	150	150	150	150	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
5.28. Мәктәп укучыларының туган (чуваш, удмурт, мари, мордва) телләре һәм әдәбияты буенча республика олимпиадасын оештыру һәм үткөрү	ТР МҺФМ, ТР МҮИ (килешү буенча), ТР РОУ (килешү буенча)	2023 – 2030 еллар	олимпиадада катнашуга жәлеп ителгән катнашучылар саны, кеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
5.29. Татар теле буенча тоталь диктантны оештыру һәм алып бару	ТР ЯЭМ, Бөтендөнья татар яшьләре форумы (килешү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	-	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800
5.30. Рус теле буенча «Тотальный диктант» халыкара белем бирү акциясе	ТР ЯЭМ, ТР «Мәдәният ләр һәм диалог үзәге» ТЯИО	2023 – 2030 еллар	лагерьда катнашучылар саны, кеше	-	7500	8 000	9 000	10 000	11 000	11 000	11 000	11 000	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746
5.31. Туган телләр һәм якшәмбе мәктәпләре укытуучыларының бөтенроссия конкурсын оештыру һәм үткөрү	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы (килешү буенча),	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,689625	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

фәни-тикшеренү эшләре конкурсларын үткөрү	оешмалары (киләшү буенча)		йортлары өлеше, процент																
5.39. Халыкара туган тел көнен оештыру һәм үткөрү	ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, ТР МК, югары һәм урта һөнәри белем бирү оешмалары (киләшү буенча), ТР муниципаль берәмлекләре (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	үткәрелгән чаралар саны	300	300	300	300	300	300	300	300	300	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						
Барысы												29,603025	32,436	30,887	32,494	30,887	32,997	30,887	32,997
Барлыгы												253,188025							
6. Интернет кинлектә уңайлы тел мохите булдыру һәм массакуләм мөгълүмат чараларында туган телләргә популярлаштыру																			
6.1. Массакуләм мөгълүмат чаралары аша халыкка Программа чараларын үтәү барышы турында даими мөгълүмат житкерү	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	массакуләм мөгълүмат чараларында программаларны гамәлгә ашыру һәм үтәү барышы турында басмалар саны, берәмлек	500	500	500	500	500	500	500	500	500	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						
6.2. Татарстан Республикасы халыклары телләрен саклау турында материаллар эзерләү һәм аларны массакуләм мөгълүмат чараларында бастырып чыгару	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	ММЧнда басмалар саны, берәмлек	500	500	500	500	500	500	500	500	500	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						
6.3. Тематик телевизион программалар эшләү	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	бер елга тапшырулар саны, берәмлек	4	4	4	4	4	4	4	4	4	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						

6.14. Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның тарихы, мәдәнияте һәм традицияләре турында кино-һәм видеофильмнар эшләү һәм трансляцияләү	ТР ММ, ККО (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен тәкъдим ителә торган кино-һәм видеопродукция саны, берәмлек	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
6.15. ТР муниципаль берәмлекләренең белем бирү оешмалары укучылары өчен Татарстан Республикасы театрларының күчмә куелышлары	ТР ММ, ТР МһФМ	2023 – 2030 еллар	жәлеп ителгән театрлар, единицалар саны/елга постановкалар саны, балаларны, кешеләрне колачлау берәмлеге	0	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
6.16. Татар телендә балалар өчен кыска метражлы фильмнар булдыру	ТР МһФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен тәкъдим ителә торган кинопродукция саны, берәмлек	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86
			хронометраж, минут	-	20	20	20	20	20	20	20	20									
6.17. «Халкыбыз мирасы» анимацион фильмнар циклын булдыру	ТР МһФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	программа продуктларның эшләнгән локальләштерелгән версияләре саны, берәмлек	-	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1,24	0,839	0,839	0,652	0,652	0,652	0,652	0,652
			хронометраж, минут	-	30	30	30	15	15	15	15	15									
6.18. Татарстан Республикасы халык, оешмалары һәм ведомстволары ихтыяжлары өчен русча-татарча машина тәржемәчесе	ТР ФА, ГСИ	2023 – 2030 еллар	магълуматларның киңәйтелгән тест базасында русча-татарча	25	26	27	27,5	28	28,5	29	29,5	30	4,90	4,60	4,30	4,00	3,70	3,50	3,30	3,10	

			машина тәржемәсе нең сыйфаты, BLEU																			
6.19. Татар теле өчен сөйләмне анализлау һәм синтезлауның заманча системаларын эшләү	ТР ФА, ГСИ	2023 – 2030 еллар	татар сөйләменең эзәр мөгълүмат базасы күләме, сөгать	55	75	111	147	183	219	255	291	327	2,50	2,30	2,10	1,90	1,70	1,50	1,30	1,10		
			синтезлана торган сигналның сыйфаты, MOS	2	2,12	2,25	2,37	2,5	2,62	2,75	2,87	3										
			Эфир һәм спонтан татар сөйләмә мөгълүматларының эзәр базасын тикшерү сыйфаты, процент, Ассигасу	25,5	30	34,5	39	43,5	48	52,5	57	61,5										
6.20. Программа продуктларын локализацияләү	ТР ФА, ГСИ	2023 – 2030 еллар	булдырылган/ яңартылган программа продуктлары саны, берәмлек																			
татар клавиатурасы Тиз. OS Android һәм iOS өчен тел				-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,69	0,69	0,69	0,69	0,69	0,69	0,69	0,69
үзәбезнең мобиль операция системасын яңартуға ярдәм итү ОС Аврора				-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								
«Татарстан Республикасы дәүләт хезмәтләре порталы» мобиль кушымтасын яңартуға ярдәм				-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1								

5 % 5.3.1. Татарстан Республикасы халыклары телләрендә Татарстан халыклары ассамблеясенә һәм Татарстан халыклары Дуслык йортының мәгълүмат-ресурслар порталын һәм 35 бүлекчәсен әледән-әле контент белән тулыландырып тору һәм аңа техник ярдәм күрсәтү	ТР ММ, ТХДЙ	2023 – 2030 еллар	мәгълүмат-ресурс порталына керүләр саны, берәмлек	63 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814
6.22. Республика муниципаль кинотеатрларында һәм киножайланмаларында Татарстан Республикасы кинематографистлары төшергән кинофильмнарны прокатка биру һәм күрсәтү	ТР ММ	2023 – 2030 еллар	прокатның гомуми күләмдә милли фильмнар өлеше, процент	40	40	40	40	40	40	40	40	40	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
Барысы													27,968975	27,851	27,351	26,664	26,164	25,764	25,364	24,964
Барлыгы													212,090975							
Программа буенча барысы													126,887	132,412	126,533	132,424	131,087	131,220	125,880	130,422
Программа буенча барлыгы													1 036,865							

Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге:

а.б. - авторлык бите;

ТР ФА – «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе» дәүләт фәнни бюджет учреждениесе;

ТХА – «Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләре ассамблеясе» төбәк иҗтимагый оешмасы;

БТК – «Бөтендөнья татар конгрессы» халыкара берлеге башкарма комитеты;

«Идел» яшьләр үзәге ДБУ - «Идел» яшьләр үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

Сәләтле балалар өчен гуманитар гимназия-интернаты – «Сәләтле балалар өчен гуманитар гимназия-интернаты» дәүләт автоном гомуми белем биру учреждениесе;

ТХДЙ – «Татарстан халыклары Дуслыгы йорты» дәүләт бюджет учреждениесе;

МББО – мәктәпкәчә белем биру оешмалары;

Ш.Мәржани исемендәге Тарих институты – «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенә Ш.Ибраһимов исемендәге Тарих институты» дәүләт бюджет учреждениесе;

ТР МҮИ – «Татарстан Республикасының Мәгарифне үстерү институты» өстәмә һөнәр белеме биру дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

ИПС - "Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе" дәүләт фәнни бюджет учреждениесенә аерымланган структур бүлекчәсе - "гамәли семиотика институты";

«Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенә Г.Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институты» «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе» дәүләт фәнни бюджет учреждениесенә аерымланган структур бүлекчәсе

КФУ – «Казан (Идел буе) федераль университеты» югары белем биру федераль дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

ТР Сәләмәтлек саклау министрлыгы – Татарстан Республикасы Сәләмәтлек саклау министрлыгы;

ТР ММ – ТР ММ;

ТР ЯЭМ – Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы;

ТР МһФМ – Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы;

ТР Сәнгать һәм сәүдә министрлыгы - Татарстан Республикасы Сәнгать һәм сәүдә министрлыгы;

ТР Цифра министрлыгы – Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемтә министрлыгы;

ТР Авыл хужалыгы министрлыгы – Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы;

ТР Транспорт министрлыгы – Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы;

ТР Юстиция министрлыгы – Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы;

ТР МК – «Татарстан Республикасы Милли китапханәсе» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет мәдәният учреждениесе;

ККО – коммерциягә карамаган оешмалар;

НПА - норматив хокукый акт;

т.б. – табак бит;

ПТ – программа тәэминаты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2020 ел, 10 сентябрь, 821 нче карары белән расланган «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы;

РОИВ - республика башкарма хакимият органнары;

«Татарстан Республикасы ижат яшьләре академиясе» ТИО - «Татарстан Республикасы ижат яшьләре академиясе» региональ ижтимагый оешмасы;

ТР – Татарстан Республикасы;

ТР «Мәдәниятләр һәм диалог үзәге» ТЯИО – Татарстан Республикасының «Мәдәниятләр һәм диалог үзәге» төбәк яшьләр ижтимагый оешмасы;

РММБ – «Татарстан Республикасының Рус милли-мәдәни берләшмәсе» төбәк ижтимагый оешмасы;

ТР РОЦ – Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының «Республика олимпиада үзәге» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

ТМУРУ – «Традицион мәдәниятне үстерү республика үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

Россия Федерациясе;

ММЧ – массакүләм мәгълүмат чаралары;

СО ККО – социаль ориентирлашкан коммерциягә карамаган оешмалар;

Татмедиа – Республика «Татмедиа» матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгы;

ТКН – «Татарстан китап нәшрияты» Татарстан Республикасы дәүләт унитар предприятиесе;

«Сәләт» ТРЯИФ – «Сәләт» Татарстан республика яшьләр ижтимагый фонды;

УУМК – уку-укыту-методик комплекты.

Ассурасу - дәрәжә классификацияләнгән объектлар өлеше;

BLEU – Bilingual Evaluation Understudy;

MOS – Mean Opinion Score.

«2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына 2 нче кушымта (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 ел, 11 июль, 818 нче карары редакциясендә)

«2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасы максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм аның чараларын финанслау

Төп чаралар исеме	Башкаручылар	Төп чараларны үтәү срогы	Соңгы нәтижеләргә бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	Индикаторлар күрсәткечләре									Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау, млн. сум							
				2022 ел (база)	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел	2023 ел	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1. Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләргә яшәшкән һәм аларны өйрәнүгә оештыру-хокукый һәм аналитик яктан тәэмин итү																				
1.1. Татарстан Республикасы телләре турындагы законнарны гамәлгә ашыру буенча муниципаль комиссияләр эшчәнлеген оештыру	жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	комиссияләр саны, берәмлек	45	45	45	45	45	45	45	45	45	ТР бюджеты ¹							
1.2. 2023 – 2030 елларга муниципаль программаларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру	жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	кабул ителгән программалар саны, берәмлек	45	45	45	45	45	45	45	45	45	ТР бюджеты							
1.3. Татарстан Республикасы халыкларының этногел тотышына этносоциологик тикшерүгә әзерләнү, үткөрү һәм аның нәтижеләрен эшкәртү	ТР МнФМ, Ш.Мәржан и исемдәге Тарих институты, югары белем бирүче мөгаариф	2024, 2027, 2030 еллар	этносоциологик тикшеренү нәтижеләргә турында фәнни-аналитик хисаплар саны, берәмлек/	1/1500	-	1/1500	-	-	1/1500	-	-	1/1500	-	1,50	-	-	1,50	-	-	1,50

¹Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге – 33 биттә.

текстларының төңгәл-леген тәэмин итү																						
1.8. Жирле үзидәрә органнының норматив хокукый актларын, башка документларын Татарстан Республикасы дәүләт телләренә тәржемә итүне гамәлгә ашыру	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	норматив хокукый актлар, башка документлар күләме, а.б.	110	110	110	110	110	110	110	110	110	110	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	
Барысы													1,570	3,223	1,570	1,723	3,070	1,723	1,570	3,223		
Барлыгы													17,672									
2. Татар һәм рус телләрен, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләрен саклау һәм үстөрү эшчәнлеген фәнни һәм фәнни-методик яктан тәэмин итү																						
2.1. Төрле типтагы сүзлекләр эшләү:	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	нәшер ителгән сүзлекләрнең саны, эшләнелгән кәгазьләр саны																			
Татар шәхси исемнәренәң аңлатмалы сүзлеге				-	11/0/	8/1/	-	-	-	-	-	-	-	-	0,70	0,70	-	-	-	-	-	-
Татар теле синонимнары сүзлеге				-	-	-	11/0/	11/0/	11/1/	-	-	-	-	-	-	-	0,70	0,70	1,60	-	-	-
Татар халык сөйләмнәре сүзлеге				-	-	-	-	-	-	11/0/	11/0/	11/0/	-	-	-	-	-	-	-	0,70	0,70	1,20
Яңа сүзләр һәм яңа мәгънәләр сүзлеге (электрон белешмәлек)				-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
2.2. Өзәрләү, тәржемә итү һәм бастырып чыгару:	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	эшләнелгән материал саны, т.б./нәшер ителгән китаплар саны																			
Татар телен чагыштырма-тарихи тикшеренү				-	-	-	-	-	10/0	10/0	10/0	0/1	-	-	-	-	0,60	0,60	0,65	0,50		
XXI гасырда татар тел белеме: актив процесслар				-	-	-	-	10/0	10/0	10/0	0/1	-	-	-	-	0,60	0,65	0,60	0,50	-		
Рус теленә тәржемә итү. Татар теле лексикологиясе (3 нче том)				-	-	15/0	0/1	15/0	0/1	-	-	-	-	0,70	0,50	0,60	0,50	-	-	-		
Рус телендә Татар әдәби теле тарихын тултыландыру, эшкәртү һәм бастырып чыгару (1 – 4 нче томнар)				-	15/0	15/1	15/0	15/1	15/0	15/1	15/0	15/1	0,70	1,05	0,60	1,15	0,65	1,15	0,65	1,00		
2.3. «Татар әдәбияты тарихы»ның биш томлык басмасын рус телендә өзәрләү	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	эшләнелгән кулъязмалар күләме, б.п.	-	-	-	25	-	25	-	25	-	-	0,754	0,511	0,754	0,511	0,754	0,511	0,754		
нәшер ителгән			-	-	1/25	-	1/25	-	1/25	-	1/25	-	-	0,754	0,511	0,754	0,511	0,754	0,511	0,754		

	югары белем бирүче мөгариф оешмалары (киләшү буенча)		Россия һәм чит ил галимнәре саны, кеше / бер елга тапшырулар саны, берәмлек																		
2.15. «Фәнни Татарстан» кәгазь һәм электрон журналын татар телендә чыгару	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	чыгарылышлар саны / нөсхә чыгару тиражы, нөсхәләр	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	4/300	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002	1,002
2.16. «Мөгариф. Татар теле» .	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	елына жиберүләр саны	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03
2.17. Ел саен Татарстан Республикасы китапханәләре фондларын милли һәм тутан якны өйрөнү әдәбияты һәм вакытлы матбуатлар белән (шул исәптән Татарстан Республикасы халыклары телләрендә) туплау	ТР ММ, ТР МК	2023 – 2030 еллар	ТР китапханәләре фондларында документларның гомуми саныннан ТР халыклары телләрендә (русчадан башка) документлар өлеше, процент	22,8	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701	1,701
2.18. Программаны гамәлгә ашыру барышында әзерләнгән әдәбиятны бастырып чыгару	ТР МһФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	еллык басмалар саны, берәмлек	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
2.19. Татар әдәбиятының сайланма әсәрләрен рус һәм инглиз телләрендә; Татарстанның рус телле язучылары әсәрләрен татар һәм рус телләрендә; Татарстан Республикасынан читтә яшәүче татар язучылары әсәрләрен әзерләү һәм бастырып чыгару	Татмедиа, ТР ММ, ТР ФА	2023 – 2030 еллар	китаплар саны, берәмлек	8	8	8	8	8	8	8	8	8	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
Барысы													13,441	15,484	14,352	16,084	16,552	16,084	15,052	15,684	
Барлыгы													122,733								

3. Татарстан Республикасы дәүләт телләре буларак татар һәм рус телләренең тигез хокуклы яшәшенә ярдәм күрсәтү														
3.1. Татарстан Республикасында теле- һәм радиоташыруларны Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә гамәлгә ашыру	Татмедиа, республика, шәһәр, район телерадиокомпанияләре (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасындагы ташыруларның гомуми күләмендә рус һәм татар телләрендәге ташырулар өлеше, процент	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	73/25	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.2. Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә эш башкаруны алып бару	ТБХО, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ТР дәүләт телләрендә билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылган норматив хокукый актлар өлеше, процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
			органнарның (оешмаларның) татар телендә керткән мөһим мәгълүматлар эш башкаруындагы татар телендә башкарылган документлар өлеше, процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.3. Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә тышкы һәм эчке визуаль мәгълүмат чараларын рәсмиләштерү	Татарстан Республикасы Транспорт министрлыгы, Татарстан Республикасы	2023 – 2030 еллар	мәгълүматның гомуми күләменә карата ике дәүләт телендә язылган	60	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	

	касы Цифрлы министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Мәгариф һәм фән министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Мәдәният министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Сәламәт- лек саклау министр- лыгы, Татарстан Республи- касы Сәнәгать һәм сәүдә министр- лыгы, жир- ле үзидарә органнары (киләшү буенча)		эчке һәм тышкы визуаль мәгълүмат чаралары өлеше, процент											
3.4. Татарстан Респуб- ликасы дәүләт телле- рендә юл күрсәткечләр рәсмиләштерү	ТР Тран- спорт министр- лыгы, жир ле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республи- касының ике дәүләт телендә урнашты- рыла тор- ган юл күрсәткеч- ләре саны, берәмлек	250	250	250	250	250	250	250	250	250	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлеге)	
3.5. Татарстан Респуб- ликасының ике дәүләт телендә шәһәр транспор- тында халыкка мәгълү-	ТР Тран- спорт министр- лыгы, жир ле үзидарә	2023 – 2030 еллар	жәмәгәт транспорт ының гомуми санында	85	85	85	85	85	85	85	85	85	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлеге)	

мати хезмэт күрсәтүне оештыру	органнары (киләшү буенча)		Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә автотранспорт тарафынан тәмин ителгән шәһәр элемтәсенең жәмәгать транспорты өлеше, процент											
3.6. Татарстан Республикасы дәүләт теллерендә урам күрсәткечләрен рәсмиләштерү	жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	урам күрсәткечләренең гомуми санында ике дәүләт телендә рәсмиләштерелгән урам күрсәткечләре өлеше, процент	75	80	82	84	86	88	90	92	94	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	
3.7. Тимер юл һәм елга вокзаллары, автовокзаллар һәм аэропортлар территорияләрендә һәм урыннарында халыкка Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә мәгълүмати хезмэт күрсәтүне оештыру	ТР ТМ, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Тимер юл һәм елга вокзаллары, автовокзаллар һәм аэропортлар территорияләренең һәм урыннарының халыкка Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә мәгълүмати хезмэт күрсәтү	50	60	65	70	75	80	85	90	95	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)	

			белән тәмин ителеше өлеше, процент										
3.8. Татарстан Республикасында чыгарыла торган продукцияне Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә этикеткалар, ярлыклар, тәгълимнамәләр белән тәмин итүдә булышлык күрсәтү	ТР Авыл хужалыгы министрлыгы, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасында эшлән чыгарыла торган продукциянең гомуми күләмендә этикеткалары, ярлыклары, тәгълимнамәләре Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә булган продукция өлеше, процент	72	73	74	75	76	77	78	79	80	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.9. Сәүдә хезмәткәрләре тарафыннан халыкка Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә хезмәт күрсәтү	ТР Сәнәгать министрлыгы, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә халыкка хезмәт күрсәтү өлеше, процент	98	98	98	98	98	98	98	98	98	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)
3.10. Хезмәт күрсәтү өлкәсе предприятиеләрендә Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә белешмә мәгълүмат булуны тәмин итү	ТР ЧСМ, хезмәт күрсәтү өлкәсе предприятиеләре, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә белешмә мәгълүмат өлеше, процент	95	97	98	98	98	98	98	98	98	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)

3.11. Россия Федерациясе халыклары вәкилләре күпләп яши торган урыннарда күрсәткечләрнен, әлмә такталарның языйлышын Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә һәм жирле халыкның туган телендә тәмин итү	ТР ТМ, жирле үзидарә органнары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә һәм жирле халыкның туган телендә күрсәткечләр, әлмә такталар белән тәмин ителү, процент	70	74	76	78	80	80	80	80	80	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
3.12. Гражданнарның татар телендә түләүсез юридик ярдәм алуға хокукларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру	ТР Юстиция министрлыгы, югары белем бирүче мәгариф оешмалары (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	татар телендә мөрәжәгать иткән гражданнар мөрәжәгатьләренә татар телендә күрсәтелгән хезмәтләр өлеше, процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
3.13. Россия Федерациясе һәм дөньякүләм төбәкләрендә татар белем бирү-мәдәният үзәкләре челтәрен оештыру һәм аларны уку-укыту һәм матур татар әдәбияты белән оештыру-методик ярдәм күрсәтү, үзәкләр каршында халык өчен татар телен өйрәнү курсларын оештыру	ТР МнФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), ТР ММ, ТР вәкилләкләре, югары белем бирүче мәгариф оешмалары (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	яңа ачыла торган үзәкләр саны	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983	0,983
			Россия Федерациясе һәм дөньякүләм төбәкләрендә оештыру-методик ярдәм ителә торган белем бирү мәдәният үзәкләре саны, берәмлек	13	14	15	16	17	18	19	20	21	2,05	2,197	2,343	2,49	2,636	2,783	2,929	3,076	

3.14. Татар теле буенча тел сертификациясе үзәге эшчәнлеген тәмин итү	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), ТР ММ, ТР вәкилләкләре, югары белем бирүче мәгариф оешмалары (киләшү буенча), БТК (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	тел сертификациясен үткәннәр саны, кеше	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21
3.15. «Татарстан Республикасының милли электрон китапханәсе» порталына мәгълүмати ярдәм күрсәтү (http://kitap.tatar.ru)	ТР ММ, ТР МК	2023 – 2030 еллар	порталга керүләр саны, берәмлек	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
3.16. «ВКонтакте» социаль челтәрендә Татарстан Республикасының рәсми битен татар телендә алып бару	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	аудиторияне колачлау, кеше	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418	0,418
3.17. Татар матур, рус һәм татар туган якны өйрәнү әдәбиятын, татар теле дәрәсләкләрен суык инвалидлар өчен махсус мәгълүмат йөртү жайланмаларына күчерү	ТР ММ	2023 – 2030 еллар	татар әдәбиятының махсус чыганаclarда махсус чыганаclarда махсус чыганаclarда гомум интернет-тәратура фондына нисбәте, процентлар	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	13,75	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Барысы													5,661	5,808	5,954	6,101	6,247	6,394	6,540	6,687		
Барлыгы													49,392									
Татар һәм рус телләрен, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның башка телләрен өйрөнүнең бербөтен системасын үстерү; оештыру һәм укыту-методик яктан тәмин итү Татарстан Республикасында би- һәм полилингваль белем биру системалары, Татарстан Республикасынан читтә татар телен өйрөнүгә һәм татар телендә укытуга ярдәм күрсәтү																						
5 % эшләнган яңа УМК саны һәм элек эшләнган (өстәмәләр белән) УМК яңадан эшләү саны, берәмлек	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030 еллар	эшләнган яңа УМК саны һәм элек эшләнган (өстәмәләр белән) УМК яңадан эшләү саны, берәмлек																			
“Туган тел” (1 - 11 сыйныфлар). “Туган телдә әдәби уку” (1 -				-	-	5	2	4	5	2	-	-	-	2,50	1,00	2,00	2,50	1,00	-	-		
«Татарстан Республикасы Дәүләт теле (татар) предметы буенча	ТР МнФМ, ТР МҮИ, КФУ (киләшү буенча)			-	4	3	2	2	-	-	-	-	2,00	1,50	1,00	1,00	-	-	-	-		
4.2. Туган телдә укытыла торган белем бирү оешмалары өчен татар теле һәм әдәбияты һәм рус теле һәм әдәбияты, татар телендәге башка предметлар буенча дәреслекләргә һәм укыту-методик кулланмаларга, Татарстан Республикасының тарихи-мәдәни һәм этник үзенчәлекләрен чагылдыра торган дәреслекләргә экспертиза оештыру һәм үткөрү	ТР МнФМ	2023 – 2030	төбәк һәм этномәдәни экспертиза узган укыту-методик комплеклары саны, берәмлек	10	10	10	10	10	10	10	10	10	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293	0,293		
5 % 1 - 11 сыйныфлар өчен «Туган тел», «Туган телдә әдәби уку», «Туган әдәбият», «Туган тел әдәбияты», «Туган әдәбият әдәбияты» предметлары буенча дидактик материаллар жәянттыклары һ.б.	ТР ФА, ТӘСИ	2023 – 2030	фәнни-методик продуктлар, берәмлекләр/ күләм. п.л./ тираж, берәмлек - / эшләнган слайдлар саны, берәмлекләр	-	-	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	1/6/50/300	-	1,005	1,005	1,005	1,005	1,005	1,005	1,005		
	ТР МнФМ, ТР МҮИ, КФУ (киләшү буенча)			-	-	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	1/6/50/200	-	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444	0,444		
4.4. Югары уку йортлары студентлары өчен татар телендә табигый-фәнни һәм гуманитар циклар	ТР МнФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча),	2024, 2026, 2028,	комплектлар, берәмлекләр	-	-	3	-	3	-	3	-	-	1,191	-	1,191	-	1,191	-	-			

буенча укыту-методик комплеклар әзерләү	югары белем бирүче мөғариф оешмалары (киләшү буенча)	2030 еллар	әзерләнгән һәм бирелгән дисциплин саны																		
5 % Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының күпмилләтле сыйныфлары өчен УМКның матбуғат формасын китерү	ТР МһФМ, ТР ММ, ТХА (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен эшленә һәм бастырып чыгарыла торган методик кулланмалар саны, берәмлек	-	2	2	2	2	2	2	2	2	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	0,182	
4.6. Туган (татар) тел һәм әдәбият укытучылары өчен «Туган (татар) телен һәм әдәбиятын укытуның актуаль мәсьәләләре» фәнни-методик семинарларын оештыру һәм үткөрү	ТР МһФМ, Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе (киләшү буенча), Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе (киләшү буенча), югары белем бирүче мөғариф (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	оештырылган семинарлар саны	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								
4.7. Гомуми белем бирү оешмаларының, шул исәптән рус теле һәм мәдәнияте тирәнтен өйрәнелә торган мәктәпләр һәм сыйныфларының рус теле һәм әдәбияты укытучылары өчен республика методик семинарларын оештыру һәм үткөрү	ТР МһФМ, ТР МҮЙ (киләшү буенча), РММБ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	Үткәрелгән семинарлар саны, берәмлек	2	2	2	2	2	2	2	2	2	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)								

конференциясен оештыру һәм үткәру	(киләшү буенча)																			
5.21. “Онегин укулары” мәктәп укучыларының фәнни-гамәли конференциясен оештыру һәм алып бару	ТР МһФМ, ТР МУИ, КФУ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	300	300	300	300	300	300	300	300	300	0,194826	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
5.22. Мәктәп укучыларының Л.Н.Толстой исемдәге республика фәнни-гамәли конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ, КФУ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	300	300	300	300	300	300	300	300	300	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
5.23. «В.А.Богородицкий һәм хәзерге заман лингвистикасы» халыкара фәнни конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), югары белем бирүче магариф оешмалары (киләшү буенча)	2024, 2026, 2028, 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше / Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент	150	-	150/25	-	150/30	-	150/35	-	150/40	-	0,40	-	0,40	-	0,40	-	0,40
5.24. «Халыкара Бодуэн де Куртэнэ укулары» фәнни конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), югары белем бирүче магариф оешмалары (киләшү буенча)	2023, 2025, 2027, 2029 еллар	катнашучылар саны, кеше / Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент	150	150/20	-	150/35	-	150/35	-	150/35	-	0,40	-	0,40	-	0,40	-	0,40	-
5.25. «Г.Р. Державин һәм мәданиятләр диалектикасы» халыкара конференциясен оештыру һәм үткәру	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү буенча), югары белем бирүче магариф оешмалары (киләшү буенча)	2024, 2026, 2028, 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше / Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент	150	-	200/30	-	200/40	-	200/50	-	200/60	-	0,4	-	0,4	-	0,4	-	0,4
5.26. «Дөнъяви мәданият һәм әдәбият контекстында Л.Н.Толстойның	ТР МһФМ, ТР МУИ (киләшү	2024, 2026, 2028,	катнашучылар саны, кеше /	-	-	200/50	-	200/50	-	500/50	-	500/50	-	0,465	-	0,465	-	0,888	-	0,888

шөхесе һәм ижаты» халыкара конференциясе	буенча), югары белем бирүче мәгариф оешмалары (килешү буенча)	2030 еллар	Татарстан Республикасында катнашкан югары уку йортлары өлеше, процент																	
5.27. Ел саен шигърият бәйрәмен, Татарстан Республикасының гомуми белем бирү мәктәпләре укучылары өчен сәнгатьчә укучылар конкурсын, А.С.Пушкинның туган көненә рус теле фестивален үткөрү	ТР Мәгариф министрлыгы, ТР МҮИ (килешү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	150	150	150	150	150	150	150	150	150	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
5.28. Мәктәп укучыларының туган (чуваш, удмурт, мари, мордва) телләре һәм әдәбияты буенча республика олимпиадасын оештыру һәм үткөрү	ТР МҺФМ, ТР МҮИ (килешү буенча), ТР РОУ (килешү буенча)	2023 – 2030 еллар	олимпиадада катнашуга жәлеп ителгән катнашучылар саны, кеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
5.29. Татар теле буенча тоталь диктантны оештыру һәм алып бару	ТР ЯЭМ, Бөтендөнья татар яшьләре форумы (килешү буенча)	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	-	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800	0,800
5.30. Рус теле буенча «Тотальный диктант» халыкара белем бирү акциясе	ТР ЯЭМ, ТР «Мәдәният ләр һәм диалог үзәге» ТЯИО	2023 – 2030 еллар	лагерьда катнашучылар саны, кеше	-	7500	8 000	9 000	10 000	11 000	11 000	11 000	11 000	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746	0,746
5.31. Туган телләр һәм якшәмбе мәктәпләре укытуучыларының бөтенроссия конкурсын оештыру һәм үткөрү	Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы (килешү буенча),	2023 – 2030 еллар	катнашучылар саны, кеше	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0,689625	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

фәни-тикшеренү эшләре конкурсларын үткөрү	оешмалары (киләшү буенча)		йортлары өлеше, процент																
5.39. Халыкара туган тел көнен оештыру һәм үткөрү	ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, ТР МК, югары һәм урта һөнәри белем бирү оешмалары (киләшү буенча), ТР муниципаль берәмлекләре (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	үткәрелгән чаралар саны	300	300	300	300	300	300	300	300	300	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						
Барысы												29,603025	32,436	30,887	32,494	30,887	32,997	30,887	32,997
Барлыгы												253,188025							
6. Интернет кинлектә уңайлы тел мохите булдыру һәм массакуләм мөгълүмат чараларында туган телләргә популярлаштыру																			
6.1. Массакуләм мөгълүмат чаралары аша халыкка Программа чараларын үтәү барышы турында даими мөгълүмат житкерү	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	массакуләм мөгълүмат чараларында программаларны гамәлгә ашыру һәм үтәү барышы турында басмалар саны, берәмлек	500	500	500	500	500	500	500	500	500	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						
6.2. Татарстан Республикасы халыклары телләрен саклау турында материаллар эзерләү һәм аларны массакуләм мөгълүмат чараларында бастырып чыгару	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	ММЧнда басмалар саны, берәмлек	500	500	500	500	500	500	500	500	500	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						
6.3. Тематик телевизион программалар эшләү	Татмедиа	2023 – 2030 еллар	бер елга тапшырулар саны, берәмлек	4	4	4	4	4	4	4	4	4	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)						

6.14. Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның тарихы, мәдәнияте һәм традицияләре турында кино-һәм видеофильмнар эшләү һәм трансляцияләү	ТР ММ, ККО (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен тәкъдим ителә торган кино-һәм видеопродукция саны, берәмлек	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
6.15. ТР муниципаль берәмлекләренең белем бирү оешмалары укучылары өчен Татарстан Республикасы театрларының күчмә куелышлары	ТР ММ, ТР МһФМ	2023 – 2030 еллар	жәлеп ителгән театрлар, единицалар саны/елга постановкалар саны, балаларны, кешеләрне колачлау берәмлеге	0	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	4/15/8 000	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
6.16. Татар телендә балалар өчен кыска метражлы фильмнар булдыру	ТР МһФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	ел саен тәкъдим ителә торган кинопродукция саны, берәмлек	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86	0,86
			хронометраж, минут	-	20	20	20	20	20	20	20	20									
6.17. «Халкыбыз мирасы» анимацион фильмнар циклын булдыру	ТР МһФМ, ТР МҮИ (киләшү буенча)	2023 – 2030 еллар	программа продуктларның эшләнгән локальләштерелгән версияләре саны, берәмлек	-	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1,24	0,839	0,839	0,652	0,652	0,652	0,652	0,652
			хронометраж, минут	-	30	30	30	15	15	15	15	15									
6.18. Татарстан Республикасы халык, оешмалары һәм ведомстволары ихтыяжлары өчен русчататарча машина тәржемәчесе	ТР ФА, ГСИ	2023 – 2030 еллар	магълуматларның киңәйтелгән тест базасында русчататарча	25	26	27	27,5	28	28,5	29	29,5	30	4,90	4,60	4,30	4,00	3,70	3,50	3,30	3,10	

5 % 5.3.1. Татарстан Республикасы халыклары телләрендә Татарстан халыклары ассамблеясенә һәм Татарстан халыклары Дуслык йортының мәгълүмат-ресурслар порталын һәм 35 бүлекчәсен әледән-әле контент белән тулыландырып тору һәм аңа техник ярдәм күрсәтү	ТР ММ, ТХДЙ	2023 – 2030 еллар	мәгълүмат-ресурс порталына керүләр саны, берәмлек	63 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814	0,814
6.22. Республика муниципаль кинотеатрларында һәм киножайланмаларында Татарстан Республикасы кинематографистлары төшергән кинофильмнарны прокатка биру һәм күрсәтү	ТР ММ	2023 – 2030 еллар	прокатның гомуми күләмдә милли фильмнар өлеше, процент	40	40	40	40	40	40	40	40	40	ТР бюджеты (ТБХО төп эшчәнлегә)							
Барысы													27,968975	27,851	27,351	26,664	26,164	25,764	25,364	24,964
Барлыгы													212,090975							
Программа буенча барысы													126,887	132,412	126,533	132,424	131,087	131,220	125,880	130,422
Программа буенча барлыгы													1 036,865							

Файдаланылган кыскартылмалар исемлеге:

а.б. - авторлык бите;

ТР ФА – «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе» дәүләт фәнни бюджет учреждениесе;

ТХА – «Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләре ассамблеясе» төбәк иҗтимагый оешмасы;

БТК – «Бөтендөнья татар конгрессы» халыкара берлеге башкарма комитеты;

«Идел» яшьләр үзәге ДБУ - «Идел» яшьләр үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

Сәләтле балалар өчен гуманитар гимназия-интернаты – «Сәләтле балалар өчен гуманитар гимназия-интернаты» дәүләт автоном гомуми белем биру учреждениесе;

ТХДЙ – «Татарстан халыклары Дуслыгы йорты» дәүләт бюджет учреждениесе;

МББО – мәктәпкәчә белем биру оешмалары;

Ш.Мәржани исемендәге Тарих институты – «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенә Ш.Ибраһимов исемендәге Тарих институты» дәүләт бюджет учреждениесе;

ТР МҮИ – «Татарстан Республикасының Мәгарифне үстерү институты» өстәмә һөнәр белеме биру дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

ИПС - "Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе" дәүләт фәнни бюджет учреждениесенә аерымланган структур бүлекчәсе - "гамәли семиотика институты";

«Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенә Г.Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институты» «Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе» дәүләт фәнни бюджет учреждениесенә аерымланган структур бүлекчәсе

КФУ – «Казан (Идел буе) федераль университеты» югары белем биру федераль дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

ТР Сәләмәтлек саклау министрлыгы – Татарстан Республикасы Сәләмәтлек саклау министрлыгы;

ТР ММ – ТР ММ;

ТР ЯЭМ – Татарстан Республикасы Яшьләр эшләре министрлыгы;

ТР МһФМ – Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы;

ТР Сәнгать һәм сәүдә министрлыгы - Татарстан Республикасы Сәнгать һәм сәүдә министрлыгы;

ТР Цифра министрлыгы – Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемтә министрлыгы;

ТР Авыл хужалыгы министрлыгы – Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы;

ТР Транспорт министрлыгы – Татарстан Республикасы Транспорт һәм юл хужалыгы министрлыгы;

ТР Юстиция министрлыгы – Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы;

ТР МК – «Татарстан Республикасы Милли китапханәсе» Татарстан Республикасы дәүләт бюджет мәдәният учреждениесе;

ККО – коммерциягә карамаган оешмалар;

НПА - норматив хокукый акт;

т.б. – табак бит;

ПТ – программа тәэминаты;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2020 ел, 10 сентябрь, 821 нче карары белән расланган «2023 – 2030 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы;

РОИВ - республика башкарма хакимият органнары;

«Татарстан Республикасы ижат яшьләре академиясе» ТИО - «Татарстан Республикасы ижат яшьләре академиясе» региональ ижтимагый оешмасы;

ТР – Татарстан Республикасы;

ТР «Мәдәниятләр һәм диалог үзәге» ТЯИО – Татарстан Республикасының «Мәдәниятләр һәм диалог үзәге» төбәк яшьләр ижтимагый оешмасы;

РММБ – «Татарстан Республикасының Рус милли-мәдәни берләшмәсе» төбәк ижтимагый оешмасы;

ТР РОЦ – Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының «Республика олимпиада үзәге» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

ТМУРУ – «Традицион мәдәниятне үстерү республика үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

Россия Федерациясе;

ММЧ – массакүләм мәгълүмат чаралары;

СО ККО – социаль ориентирлашкан коммерциягә карамаган оешмалар;

Татмедиа – Республика «Татмедиа» матбугат һәм массакүләм коммуникацияләр агентлыгы;

ТКН – «Татарстан китап нәшрияты» Татарстан Республикасы дәүләт унитар предприятиесе;

«Сәләт» ТРЯИФ – «Сәләт» Татарстан республика яшьләр ижтимагый фонды;

УУМК – уку-укыту-методик комплекты.

Ассурасу - дәрәжә классификацияләнгән объектлар өлеше;

BLEU – Bilingual Evaluation Understudy;

MOS – Mean Opinion Score.
